

[Agerschau]

finansieringssystem fra den 1. januar 1987, bliver virkeliggjort, så er L 225 fuldstændig meningsløst?

Lenger (VS):

Isoleret set er det meget fornuftigt, hvad ministeren foreslår i lovforslag nr. L 225. Der lægges med lovforslaget større vægt på en række sociale kriterier, og det synes vi er en god idé, selv om vi ikke er helt overbevist om kriteriet dødelighed som udtryk for sygdomsbelastningen i amtskommunerne. I hvert fald må man nok sige, at kriteriet kun har gyldighed inden for visse grænser. Det er trods alt ikke sådan, at hvis man nedlægger hospitalerne, så holder folk op med at dø, men vi har konstateret, at der eksisterer forskellige sammenhænge mellem sygeligheden og dødeligheden, og derfor kan det nok inden for visse grænser bruges.

Det, som det dog får mig til at tænke på, er, at der jo også er grænser for, hvilke konklusioner man kan tillade sig at drage af, at der fødes flest børn i april måned, og at storpen netop da kommer. Det samme kan man sige om anvendelsen af kriteriet dødelighed, så vi må nok se på det med nogen skepsis.

Det, der er problemet i forslaget her, er den sammenhæng, det indsættes i. Forslagene om at omlægge de sociale og sundhedsmæssige refusioner og erstatte dem med det forslag, som foreligger her, indebærer jo en øget fristelse for en lang række kommunalbestyrelser netop i en presset situation til at bruge krudtet over for de grupper, som der er flere stemmer i, og bruge lidt mindre krudt over for de grupper, som der ikke er så mange stemmer i. Det er den mekanisme, som vi udmærket ved rører sig ude i kommunerne netop i en situation, hvor man i forvejen er presset økonomisk, og det er den sammenhæng, som er problematisk; det er ikke forslaget i sig selv, det ser såmænd meget fornuftigt ud.

Vi kan forudse, hvilke grupper der vil blive sorteper, men vi kan måske ikke helt forudse, hvilke kommuner med navns nævnelser der vil blive sorteper, og det hænger sammen med, at der ikke er foretaget tilstrækkelig klare samberegninger mellem samtlige de forslag, vi har til behandling her i dag.

Ministerens har i bemærkningerne én besnærende tanke, og det er, at de foranstalt-

ninger, der kan erstatte hinanden, også skal finansieres med samme fordeling mellem de forskellige offentlige institutioner, altså f.eks. ældreinstitutioner skal finansieres på samme måde som på den anden side hjemmehjælp og hjemmesygepleje. Det lyder i sig selv fornuftigt, men jeg synes alligevel, det er fundet til lejligheden, for ministeren mener det tilsyneladende ikke selv. Så ville vi være nødt til at ende i en 100 pct.s statsrefusion af de sociale og sundhedsmæssige udgifter, for det ville simpelt hen være den eneste metode, vi kunne bruge for at sikre, at denne fordeling af udgifterne mellem forskellige offentlige institutioner kunne være ens i alle de forskellige foranstaltninger, som kan erstatte hinanden. Ministeren mener det helt klart i praksis ikke selv, for så ville hun være nødt til at ende i den konklusion.

Hvem finansierer f.eks. de følgeudgifter, der kommer af, at folk invalideres på grund af manglende hospitalsbehandling? Hvem skal betale, hvis folk bliver blinde, fordi ministeren er i gang med at tvinge besparelser ned over rigshospitalet? Hvem skal betale pensioner, hjemmehjælp, hjælpemidler, boligændring? Ja, det er for hver enkelt foranstaltning ret forskellige finansieringsformer; der er ikke den samme finansiering, og ministerens besnærende tanke kan i virkeligheden kun opfyldes, hvis man ender i 100 pct.s refusion fra statens side af samtlige sundhedsmæssige og sociale udgifter. Ellers duer den besnærende tanke ikke.

Ministerens har én besnærende tanke mere – så er der heller ikke flere – og det er, at de, der har besluttet et bestemt serviceniveau i kommunerne, selv skal mærke udgiften, de skal selv have problemerne med at skaffe pengene frem, og de skal selv stå til ansvar gennem deres skattniveau over for deres borgere. Det lyder også umiddelbart fornuftigt, men nu er det selvfølgelig lidt tvivlsomt, om det, som forslaget her er udformet, faktisk bliver sådan. Men hvad værre er, kommunalbestyrelserne har ikke nogen som helst beslutningsmulighed, beslutningskompetence, ikke nogen som helst reel mulighed for at påvirke behovet i kommunen, og det må man dog håbe, i et vist omfang i det mindste, spiller en rolle for det niveau, som man fastlægger. Det er afgørende for, at den besnærende tanke nr. 2 heller ikke holder stik.